

**Informe de la sessió Barcelona –
Sessió de dinamitzadores
22 d'octubre de 2019**

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA

Dinamització de la sessió i informe a càrrec de:

Sumari

1. Presentació del procés.....	4
2. Objectius generals del procés	5
3. Eixos del debat	5
4. Desenvolupament de la sessió.....	6
5. Participants	7
6. Conclusions del debat.....	8
7. Avaluació de la sessió.....	13
8. Imatges de la sessió	17

Dia: 22 d'octubre de 2019

Hora: 10h a 12:30h

Lloc: Casa del Mar - Carrer d'Albareda, 1-13, 08004 Barcelona

1. Presentació del procés

La "Xarxa Òmnia" és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris. Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'inicien l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. Objectius generals del procés

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formen part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. Eixos del debat

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats:

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. Desenvolupament de la sessió

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

- **Benvinguda** (10 minuts). Presentació dels objectius i del procés participatiu a càrrec de Maria José Penella i Laura Merino responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat sobre 4 blocs que es detallen a continuació.
- **Plenari i cloenda** (15 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents agents que intervenen en el programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (5 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

La dinàmica del debat es preveu sobre 4 blocs claus que s'han identificat a través de les sessions realitzades prèviament i de les pròpies necessitats i situacions detectades pel programa Òmnia.

En aquest sentit, s'han realitzat dos espais, treballant cada espai dos blocs temàtics en format world-cafe, a on tothom pugui participar de tots els 4 blocs de treball. S'han realitzat 2 grups de treball i cadascun treballa les diferents temàtiques, realitzant un total de 2 rondes.

Finalment, en la posada en comú, són les persones dinamitzadores qui exposen davant la resta d'assistents, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades l'espai de debat on ha estat present.

Blocs temàtics

Bloc 1. Replantejament de les línies de treball (vinculat al Eix 1)

En aquest espai es posa sobre la taula les següents qüestions: Són suficient les línies actuals? Cal repensar-les? Què falta? Com ho podem millorar? Cap a on hem d'avançar?

Bloc 2. Governança del programa (vinculat al Eix 2 de rols dels agents)

En aquest bloc es proposa repensar el model de governança, plantejant qüestions com: cal avançar cap altres models? Com cercar altres agents per implicar-los en el POs? Quin rol ha de tenir l'administració en el Òmnia del futur? Quines millores pot incorporar per facilitar la coordinació? Com implicar més les Entitats Gestores? Com vincular més la participació de les dinamitzadores en el programa? Com vehicular i tenir en compte les decisions sobre eines de treball, rols, etc? Cal que les persones participants tinguin incidència en la definició de programes i de les ofertes formatives dels Punts Òmnia? Com podem incloure-les en construir participativament l'agenda dels Punts Òmnia? Finançament: com assolir altres vies de finançament?

Bloc 3. Comunicació, coordinació i treball en xarxa

2.1 Comunicació interna

Com millorem la comunicació interna per reforçar els POs?

2.2 Coordinació entre Punts Òmnia

Com millorar la coordinació interna? Com fer més treball en xarxa interna?

2.3 Treball en xarxa

Com treballar en xarxa amb altres entitats del territori, amb altres actors clau, i teixir o articular una bona coordinació entre elles? ¿A través de quines accions es pot reforçar aquest treball en xarxa?

2.4 Comunicació externa

Definir com millorar comunicació externa. Com donem a conèixer els PO i la Xarxa Òmnia? ¿A través de quines accions i iniciatives es pot reforçar aquesta comunicació? Amb qui cal comptar i com fer-ho?

Bloc 4. Visió de futur (estratègia Omnia) - transversal als diferents eixos

En relació als espais, a la programació i a les activitats, a tenir en compte les especificitats de persones usuàries i participants. Les persones tècniques i dinamitzadores són les peces clau de la Xarxa Òmnia; com s'imaginen l'Òmnia del futur? Cal plantejar-se el binomi TIC/Social com a estratègia de futur? reforçar el projecte social i donar resposta als resultats esperats inicialment, noves metodologies d'intervenció cohesionadores, que trenquin amb la "guettització", fomentar la innovació social.

5. Participants

La sessió va comptar amb l'assistència de **26 persones (19 dones i 7 homes)**, totes elles dinamitzadores vinculades als Punts Òmnia.

Taula 1. Persones participants segons sexe

Home	7	17%
Dona	19	73%
Total general	26	

Taula 2. Persones participants segons l'organització de la qual provenen els participants

Punt Òmnia	24	92%
Entitat	1	4%
Administracions públiques/Serveis/Programes del territori	1	4%
Total general	26	

6. Conclusions del debat

Bloc 1: Replantejament de les línies de treball (vinculat al Eix 1)

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Linies i sub-línies no excloents	- Facilitar que les línies i les sub-línies de treball no siguin excloents, ja que facilitarà programar activitats.
Proposta de noves línies de treball	- S'aposta per tenir una línia per a projectes. - Diposar d'una línia sobre "Ciutadania digital inclusiva" que ofereixi: formació on-line, suport e-admin, crear continguts pedagògics com vídeo – tutorials i difondre'ls en canals específics, ètica digital, drets i deures digitals, etcètera. Aquesta línia cal potenciar-la i que sigui complementària a les altres, però sempre tenint en compte les realitats dels diferents PO i assegurar els equips, les connexions, les plataformes i les eines mínimes per poder dur a terme aquesta nova línia. Altrament, i amb menor grau de consens, es va assenyalar que la participació ciutadana ha de ser un aspecte molt destacat, vinculat a la línia d'acció comunitària.
Facilitar les acreditacions de les formacions	- Donar valor acreditatiu a les formacions (acreditacions conforme s'ha realitzat amb èxit determinada formació), i que es posin d'acord autoritats pertinents (qui ha d'acreditar i donar valor a formacions).

Bloc 2: Governança (vinculat al Eix 2 de rol dels actors del Programa Òmnia)

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Formacions a persones dinamitzadores	- Fer formacions a les persones dinamitzadores sobre l'ús de programaris lliures que són més segurs (per exemple: Proton Mail...), per tal de no utilitzar solament els serveis privats (per exemple Google). Caldria que aquesta iniciativa estigui impulsada per la DGACC, i no solament pel compromís de cada entitat. - Formació en sobirania digital: formació a les dinamitzadores per a així oferir formacions de qualitat als participants. Cal realitzar una formació continuada. En aquest sentit es proposa que es tanquin els PO durant dues setmanes, si cal amb ordinadors preparats per tal

	<p>que els i les dinamitzadores puguin rebre formació de com utilitzar-ho. No fer formacions tan curtes. (per exemple Andalusia, contracten una empresa que fa la formació: protocolitzada i controlada durant el mes de juliol).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oferir un programa anual i estructurat de formació per temàtiques a diferents nivells també, no només per a nous dinamitzadors sinó aquells que porten més temps.
<p>Rol i figura de la persona dinamitzadora</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Definir i delimitar el rol del dinamitzador: hi ha molta diversitat de tasques que fan les persones dinamitzadores. Així mateix no totes tenen les mateixes condicions ja que depenen de l'EG (estan en diferents convenis i de tipus de contractes). - Regular professionalment i unificadament la figura de la persona dinamitzador. Per poder definir una nova xarxa Òmnia és imprescindible definir el rol del dinamitzador. - Establir taules de treball conjuntes entre DGACC, EG i dinamitzadors: avaluació, perfil professional, gestió de continguts, línies de treball i bases del projecte, conveni. - Equiparar categories professionals dels i les dinamitzadores. Es pot fer una taula de treball interna per a debatre qüestions laborals. - Es destaca que l'administració pugui incloure en la seva contractació pública les clàusules del perfil del dinamitzador. - Millorar el reconeixement i figura de la persona dinamitzadora (posar i donar valor a la seva feina, així com cuidar-la), ja que es considera que són el pilar del programa Òmnia.
<p>Implicació de les Entitats Gestores</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Assegurar i facilitar que les entitats lligades al territori puguin optar a dinamitzar els projectes Òmnia i alhora evitar que les entitats que no estan lligades al territori puguin accedir-hi. - Definir millor els rols entre entitat gestora, dinamitzador i voluntaris. L'Entitat Gestora té una responsabilitat d'acompanyament envers la persona dinamitzadora. Assegurar que es compleixi. - Implicar més a l'EG en el PO; com es coordina l'entitat amb el PO: transparència, protocol i regulació. Cal destacar en aquest punt que hi ha realitats molt diferents en cada una de les entitats gestores. En aquest sentit, algunes troben a faltar més presència de les entitats gestores, i en canvi d'altres comenten que hi ha molta relació amb l'entitat. - Les EG són les responsables de les subvencions que es demanen. Cal assegurar una corresponsabilitat i un flux de treball entre dinamitzador/a i EG a l'hora de realitzar la sol·licitud, el seguiment i la justificació de les subvencions.

	<p>- Tenir una coherència i objectius comuns en una mateixa zona (per exemple 3 PO en un mateix territori i cadascú te una EG diferent i fa coses diferents).</p>
DGACC	<p>-Es proposa que la DGACC tingui un lideratge més clar en temes de comunicació externa, cerca de finançament, oferta de formacions i la coordinació amb altres serveis i recursos.</p>
Noves vies de finançament	<p>- Actualment, hi ha PO que tenen patrocinadors privats (tals com Samsung, ECI, M4social...). Es proposa que caldria coordinar-se per tal que es pugui establir un conveni a nivell de programa ampli amb tots els PO amb aquests patrocinadors, enlloc de fer-ho cada PO de manera autònoma.</p> <p>- Establir criteris de patrocini ètic per tal d'evitar finançament privat que no compleixi requisits ètics.</p>

Bloc 3 – Comunicació, coordinació i treball en xarxa (vinculat en gran mesura al Eix 3: Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa)

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
<p>Millores en la comunicació interna i coordinació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Disposar d'un directori de contactes de les persones dinamitzadores dels Punts Òmnia. - Tenir fòrums interns, a mode de xarxa social corporativa (com ja havia existit) i aque alhora contngui un repositari de recursos (banc de recursos). - Assegurar la continuïtat i durada d'aquestes. Així mateix, plantejar que la plataforma sigui pública amb disseny i estructura corporativa, on s'estableixi també l'obligatorietat de preservar i compartir el coneixement acumulat. - Aquests eines cal que siguin per persones dinamitzadores/coordinadores, exclusives per aquests espais de comunicació i/o coordinació interna. - Fer trobades entre POs (temàtiques, territorials, auto-organitzades...). - Planificar trimestralment el calendari d'activitats per fer-lo compatible amb les trobades; coordinar agendes (per facilitar coordinacions i comunicació interna)
<p>Millores comunicació externa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Disposar de material de difusió (a mode de tríptics, per exemple). - Cal que la DGACC reforci o potencii la marca Xarxa Òmnia; fer més campanyes de difusió i informatives. Es proposa que cal fer un pla de comunicació estratègica. - Estar present dins la xarxa de serveis públics de l'administració: Ensenyament, Serveis Socials, Salut, etcètera. Aquest fet que implica també millorar la coordinació entre serveis públics i les pertinents derivacions. (vinculat al lideratge de DGACC – rol actors).

Bloc 4: Visió de futur – estratègia (transversal)

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Intercanvi entre dinamitzadores i POs	<ul style="list-style-type: none"> - Dinamitzadores itinerants: que una persona dinamitzadora d'un PO pugui fer intercanvi amb altres PO, això seria molt enriquidor (alguns PO ja ho fan). Es podrien trobar els dinamitzadors almenys un cop a la setmana. - Compartir els materials que tenen els PO. Xarxa Òmnia oberta, integrada i coordinada, que pugui ser refent per altres agents.
Innovació social i tecnològica	<ul style="list-style-type: none"> - Promoure la innovació tecnològica amb una perspectiva social, no només tècnica. Es planteja si cal anar al ritme de les persones o de la tecnologia, i quina tecnologia cal oferir i quins usos se li han de donar. Tenir presència en els fòrums tecnològics que defineixen la tecnologia que vindrà.
Escletxa digital i altres aspectes tecnològics i materials	<ul style="list-style-type: none"> - Reduir l'escletxa digital, és un dels punts clau dels PO, ja que la tecnologia canvia molt i l'escletxa per tant, hi és sempre. - Oferir wifis obertes, tal com es fa als espais públics. - Assegurar connexió i equips mínims ja que hi ha molts problemes de les connexions Internet, no tenen fibra òptica, així com ampliar les limitacions de recursos disponibles (tintes, etc.).
Gestió del PO	<ul style="list-style-type: none"> - Els propis PO són qui haurien de gestionar el pressupost, per poder decidir quins materials cal comprar. El propi PO és qui gestiona el seu pressupost, que hauria de ser autònom i després passar les factures a l'EG.

7. Avaluació de la sessió

Perfil de les persones que han realitzat l'avaluació:

Lloc de Naixement	Dona	Home	Total
A la resta del món	1		1
A la resta la UE		1	1
A la resta d'Espanya	2		2
Catalunya	12	8	20
Total general	15	9	24

Municipi de residència	Dona	Home	Total
Barcelona	2	3	5
Cerdanyola	1		1
El Prat de Ll.	1		1
L'Hospitalet de Ll.	2	1	3
Lleida	1		1
Ripoll	2		2
Terrassa		1	1
Sant Boi de Ll.		1	1
Montgat		1	1
NS/NC	6	2	8
Total general	15	9	24

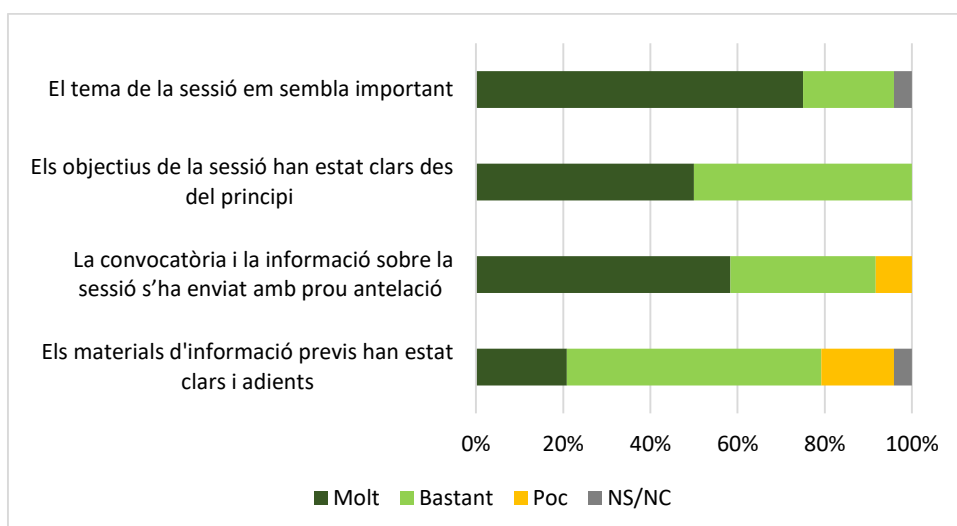
Situació laboral	Dona	Home	Total
Estudiant + treball	1		1
Treball	13	9	22
NS/NC	1		1
Total general	15	9	24

Sector	Dona	Home	Total
Activitats professionals, científiques i tècniques i administratives	1	1	2
Administració pública	1	1	2
Altres activitats: Punt Òmnia	2		2
Cultura i lleure	3	1	4
Salut, educació i serveis socials	4	3	7
NS/NC	4	3	7
Total general	15	9	24

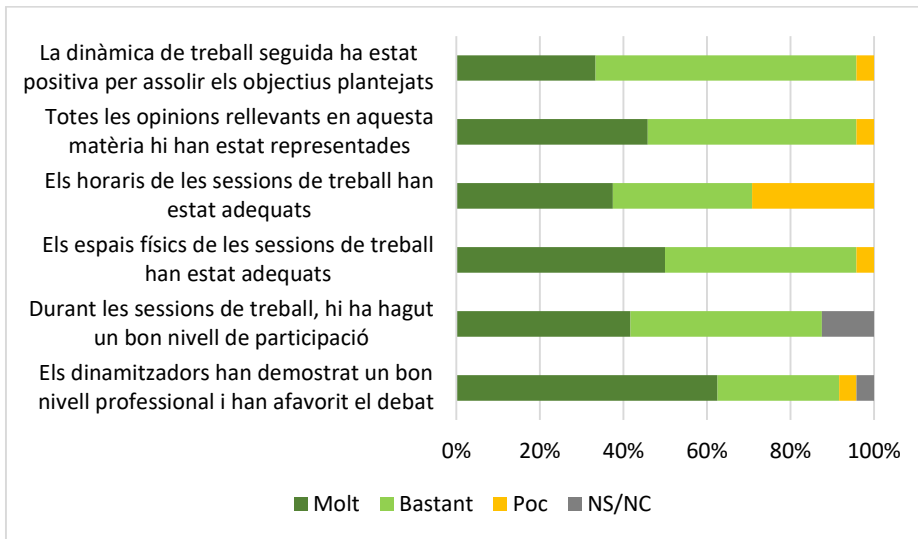

Nivell d'estudis	Dona	Home	Total
FP Grau mitjà			
FP Grau superior	3	1	4
Diplomatura	1	1	2
ESO, EGB, Batxillerat elemental		1	1
Grau universitari	4	1	5
Màster, llicenciatura i doctorat	7	5	12
Total general	15	9	24

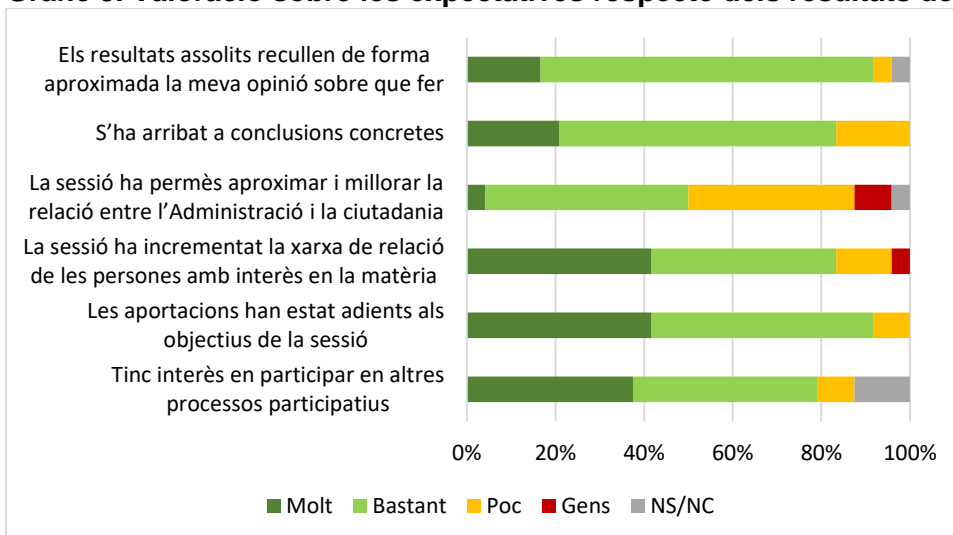
Gràfic 1. Valoració sobre la preparació de la sessió

Gràfic 2. Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius

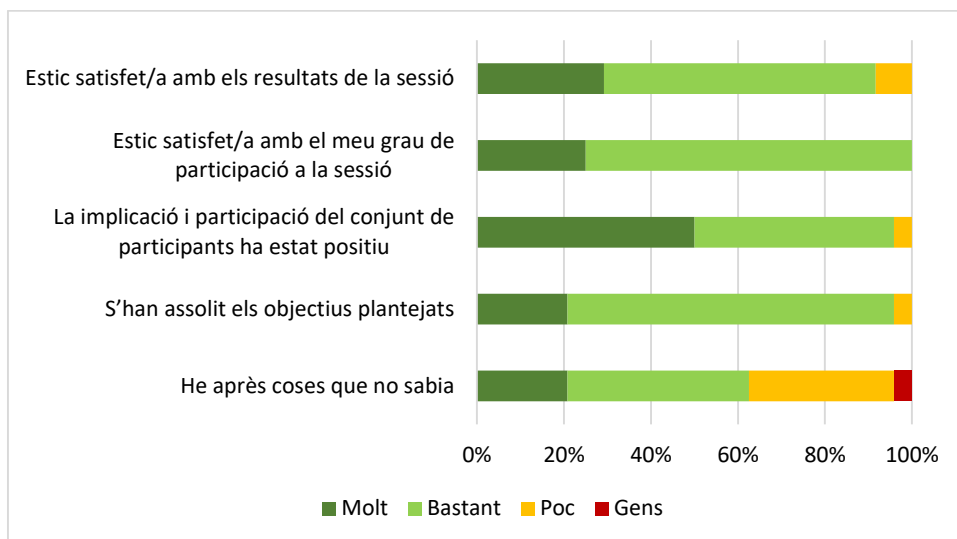

Gràfic 3. Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Gràfic 4. Valoració general

Mitjans pels quals s'han assabentat de la convocatòria

A través de la Generalitat de Catalunya	13
A través de la Generalitat de Catalunya; Altres Xarxa Òmnia	2
A través de la meua entitat	4
A través de la meua entitat; A través de la Generalitat de Catalunya	1
A través de la meua entitat; a través d'internet; a través de la Generalitat de Catalunya	1
A través d'internet	2
NS/NC	1
Total general	24

8. Imatges de la sessió

